

SADRŽAJ

■ EZA-startni seminar „Težišta Europskog socijalnog dijaloga“ u Marseillu

Tematska težišta za aktivnosti na području obrazovanja tijekom 2017.: „Europski stupovi socijalnih prava“, „Integracija migranata i izbjeglica na tržištu rada – uloga sindikalnih organizacija“, „Digitalni svijet rada – tehnološki razvoj i promjene radnih mjeseta“ te „Posljedice digitalnog svijeta rada na život radnika i njihovih obitelji – socijalno-etička promišljanja“.

Stranica 2

■ Koordinacija projekta „Zelena radna mjesta“

Više prostora za održiv razvoj i dostojanstvo osobe: zahtjev za solidarnom i održivom ekonomijom u Europi na osnovi adekvatnih vrijednosti i zakona; primjer ekosocijalne ekonomije.

Stranica 3

■ Novi u mreži EZE

Ukrajinski savez sindikata All-Ukrainian Union of Workers Solidarity Vost "Volja" u novembru 2016. stekao status promatrača u mreži EZE: povijest, područja djelovanja, umreženost.

Stranica 4

EZA Vam želi blagoslovлен Božić i sretnu novu 2017.godinu!

EZA je službeni partner u kampanji Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu

Zdrava mjesna rada za sve uzraste" naziv je kampanje za 2016./2017. Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA), čiji je službeni partner u novembru 2016. postala EZA – Europski centar za radnička pitanja. Više od stotinu partnera u cijeloj Europi – udruženja zaposlenika i poslodavaca, europska i međunarodna poduzeća i nevladine organizacije – angažiraju se u kampanji čije je težište na održivosti profesionalnog života s obzirom na činjenicu sve starije radne populacije u Europi. Cilj kampanje je povećati svijest o važnosti

dobrog menadžmenta sigurnosti i zdravlja na radu te prevencije na poslu i to tijekom cijelog radnog vijeka. Pritom je također važno da pojedinac ima posao primijeren njegovim sposobnostima u svakoj dobi – bilo na početku ili kraju radnog vijeka.

Ostale informacije možete pronaći na službenoj stranici kampanje.

Victoria Znined ■

Startni seminar Europskog centra za radnička pitanja (EZA) u Marseillu

Sudionice i sudionici Startnog seminara EZE u Marseillu, decembar 2016

Koja je važnost vrijednosnih pitanja u sindikatima koji dolaze iz Europe pune različitih zemalja i najrazličitijih kultura? To je bilo ključno pitanje na Startnom seminaru EZE koji se održao u Francuskoj, u Marseillu 1. i 2. decembra 2016., a ostvaren je u suradnji sa CFTC (Confédération Française des Travailleurs Chrétiens) te uz finansijsku potporu Europske unije.

110 predstavnika kršćansko-socijalnih sindikata iz 25 europskih zemalja sastalo se kako bi razmijenili iskustva o tom pitanju i iznijeli svoje potrebe vezane uz obrazovni program EZE za godinu 2017.

Diskusija o vrijednostima

U panelskoj diskusiji posebni je savjetnik za socijalno-religiozna pitanja Međunarodne organizacije rada (ILO), Pierre Martinot-Lagarde, izrazio svoje uvjerenje da je održivo zastupanje interesa radnika moguće ostvariti samo na temelju čvrste vrijednosne baze. U tom je kontekstu ukazao na različite socijalne enciklike. Potpredsjednik CFTC-a Joseph Thouvenel naglasio je kako postoji snažna veza između ljudskog dostojanstva pojedinca i pravedne plaće. Istakao je također da zaposlenici nikako ne smiju dopustiti da ih se svede tek na puku vrijednost njihova rada. Pritom je istakao važnost i volonterskog rada, odgoja i nege starijih članova obitelji koji su nužni za socijalnu koheziju društva iako se taj rad ne naplaćuje.

U tom se kontekstu diskutiralo i o mogućnosti društva u kojem ne bi bilo nužno da rade svi pripadnici toga društva, a svi bi živjeli dostojanstveno jer bi u takvom novom ekonomskom i društvenom modelu postojala zagarantirana minimalna plaća svakog pojedinca.

Predsjednica Međunarodne organizacije kršćanske radničke mladeži (ICAJ), Sarah Prenger, govorila je o pojavi čestog egoizma onih koji imaju radno mjesto. U tom je kontekstu spomenula karijere ispresjecane prekidima osobito mlađih ljudi. U svom se izlaganju također osvrnula na veliki nesrazmjer koji postoji između vlasnika kapitala i radnika koji ga svojim radom stječu i oplođuju. Upozorila je također na porast socijalnih konfliktova u Europi između onih koji rade i osoba koje nisu zaposlene jer to utječe na povećanje stupnja radikalizacije u Europi.

Svi su se u diskusiji složili da je potrebno osnažiti socijalni dijalog u Europi i da u taj dijalog svakako treba uključiti sve one čiji se glas ne čuje. To se posebno odnosi na sve koji su zahvaćeni mjerama samozapošljavanja jer njih osobito teško pogađa sve veći pritisak konkurenциje koji je posljedica uznapredovale globalizacije i digitalizacije. Sudionici smatraju da zbog toga svi trebamo nastojati postići veću sigurnost i pouzdanost u radnim odnosima.

Pitanje koje zbog toga treba stalno upućivati Europskoj uniji je zbog čega nije

uspjela ostvariti socijalnu jednakost diljem cijele Europske unije.

Obrazovni program EZE za godinu 2017.

Važna karakteristika obrazovnog programa EZE za godinu 2017., istakao je u svom izlaganju Matthias Homey, znanstveni suradnik EZE, daljnje je intenziviranje tematske umreženosti obrazovnih aktivnosti. U tom nastojanju kamen međaš bit će niz seminara vezanih uz strategije europskih institucija u okviru kojeg će se održavati znanstveni projekti vezani uz temu „Europski stup socijalnih prava“. Uz navedeno održavat će se tijekom 2017. godine i koordinacije projekata vezanih uz teme „Integracija migranata i izbjeglica na tržištu rada – uloga sindikalnih organizacija“, „Digitalni svijet rada – tehnički razvoj i promjene radnih mjesta“, i „Posljedice digitalizacije rada na život zaposlenika i njihove obitelji – socijalnoetička promišljanja“.

Socijalni dijalog u Europi

David-Pascal Dion, voditelj odjela Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost koja djeluje unutar Europske komisije informirao je prisutne o aktualnom stanju i perspektivama socijalnog dijaloga u Europi. Pobliže je opisao kako funkcioniraju trenutna savjetovanja u vezi sa europskim stupom socijalnih prava i posebno je pritom istakao važnost jakih i nezavisnih sindikata. EZA upravo u takvom kontekstu ima veliku odgovornost za školovanje svojih članica u njihovim centrima jer će samo tako biti dorasle suvremenim izazovima. Dobri rezultati u pregovorima mogu se ostvariti jedino kad partneri pregovaraju ravnopravno. Zbog toga je važno izraditi i europski pravni okvir koji bi bio tako postavljen da se ojača snaga pojedinaca, osobito onih zaposlenika koje ne zastupa socijalni partner.

S obzirom na postojeće stanje u kojem je socijalni dijalog pod snažnim pritiskom u mnogim europskim zemljama, od Europske se komisije traži da se i ona snažnije angažira i pruži pomoć te takav pritisak smanji. Komisija s Junckerom na čelu trebala bi biti u stanju takvo što i učiniti i započeti novu eru. S obzirom na trenutne

probleme u Evropi, posebnu odgovornost imaju sindikalne organizacije i od Europske se komisije očekuje da im pruži aktivnu potporu. U svom izlaganju Dion je istaknuo da je Europska komisija upravo socijalni dijalog uključila u europski semestar i da je započela konzultacije s pojedinim zemljama.

Tematski posjeti i Agora

U okviru tematskog posjeta Airbus Helicopters sudionici su se informirali o uvjetima proizvodnje i diskutirali s predstavnikom radničkog vijeća o aktualnim problemima i izazovima.

Na Agori su platforme EZA mreže predstavili svoje radeve vezane uz teme kao što su obrazovanje, migracija, ravnopravnost, zaposlenost mladih. Tom prilikom prezentirani su i rezultati Erasmusa i projekta rađenog na temu „Svijet rada - psihosocijalne posljedice strukturnih promjena u svijetu rada u europskoj komparaciji - efikasni instrumenti za salutogenezu u poduzećima i organizacijama za zaposlenike iz područja njegove starih i bolesnih“, a u čijoj izradi je sudjelovala i EZA.

čiji je službeni partner u novembru 2016. postala EZA pa je i ta suradnja predstavljena na Agori.

Norbert Klein i Victoria Znined

„Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ naziv je kampanje za 2016./2017. Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu,

Zelena radna mjesta otvaraju više prostora za održiv razvoj i dostojanstvo osobe

Ovakva ekonomija ubija“, istakao je u svojoj apostolskoj pobudnici „Evangelii Gaudium“ („Radost evanđelja“) papa Franjo. EZA na takve riječi ne ostaje ravnodušna i preuzima na sebe zadatku razvoja koncepcije mogućih promjena koje bi ublažile tragične ekološke posljedice ovakvog načina proizvodnje. Upravo u tom kontekstu sve veću važnost dobiva obrazovni projekt „Zelena radna mjesta“ planiran sa pet seminara koji se održavaju u godinama 2016/2017.

Teme pojedinih seminara

1. „Izazovi ekosocijalne tržišne ekonomije“, organizirao je je CNV (Christelijk Nationaal Vakverbond), Beograd, april 2016.
2. „Održiv razvoj na području energije – stvaranje novih radnih mesta“, organizirao AFB (Arbeiter-, Freizeit- und Bildungsverein), Brixen, maj 2016.
3. „Radna mjesta u zelenoj ekonomiji – stajalište sindikata. Socijalni dijalog za ekološka i dostojanstvena radna mesta.“, organizirao NKOS (Nezávislé krestanské odbory Slovenska), Bratislava, juni 2016.
4. „Kreacija novih kvalifikacija i radnih mesta za zelene ekonomije budućnosti“, organizirao CET (Centre Européen du Travail), Bruxelles i Namur, juni 2016.
5. „Solidarna ekonomija – kako drugačije proizvoditi u Evropi“, organizirao KAB Deutschlands (Katholische Arbeitnehmer-Bewegung Deutschlands e.V.), Linz, august/septembar 2016.

Sudionice i sudionici seminara „Izazovi ekosocijalne ekonomije“ u organizaciji CNV-a (Christelijk Nationaal Vakverbond) u aprilu 2016. u Beogradu, Republika Srbija

Spoznaje i zahtjevi

Zelena radna mjesta mogu se razumjeti na dva načina: to bi, kao prvo, bila zanimanja vezana za ekologiju, a - kao drugo - sva zanimanja koja bi se preoblikovala tako da postanu sukladana ekološkim zahtjevima. Ovo drugo razumijevanje pojma postavlja zahtjev da sve profesije postanu ekološke. Pritom nije samo riječ o tome da se time uvažava jedino ekološka komponenta, nego sva radna mjesta treba tako preoblikovati da uvažavaju i dostojanstvo ljudske osobe.

Stvaranje radnih mesta koja bi uzela u obzir socijalnu i ekološku komponentu nemoguće je uz vrijednosti koje danas dominiraju našim djelovanjem. Zbog toga

je izuzetno važno promisliti o drugaćijim modelima gospodarenja i proizvodnje. Naš bi zadatku morao biti razvoj solidarne i održive ekonomije u Evropi. Da bi se to ostvarilo, europska bi društva trebala razviti primjerene vrijednosti i oblikovati ih u zakone. Kako se mi ophodimo jedni prema drugima nužno se odražava i u načinu kako se ophodimo prema našem okolišu. Moramo napustiti civilizaciju koja iscppljuje radnu snagu i prirodu i stvoriti civilizaciju održivog razvoja.

Uspješan model koji bi nam na tom putu mogao pomoći svakako je model ekosocijalne tržišne ekonomije koja prepostavlja ravnotežu tri elementa: tržišne ekonomije, ekologije i socijalnog angažmana, odn. socijalnog mira. U tom kontekstu nužno je

spomenuti inicijativu Global Marshall Plan čiji je proklamirani cilj uspostava globalne ekosocijalne tržišne ekonomije i koja bi se bez ikakvih bojazni mogla uvesti u svaku državu – korak po korak i uz uvažavanje specifičnosti svake od zemalja. Budući da u našem sadašnjem ekonomskom razmišljanju ključno mjesto zauzima stalni ekonomski rast s posljedicom sve jačeg konzumerizma, jedno od rješenja moglo bi biti orijentacija na regionalnu ekonomiju s težištem na zadružnom gospodarenju i proizvodnji kao protuteži velikim koncernima čiji način poslovanja često uzrokuje ekološke štete i čiji je jedini cilj često isključivo maksimiranje profi-

ta. Corporate Social Responsibility koju koncerni propagiraju u mnogim slučajevima nije ništa više od obične marketinške strategije, a ne istinsko socijalno, eološko i karitativno djelovanje kao rezultat etičkog ekonomskog postupanja.

Upravo bi zadruge mogle pokazati put kako bolje zaštiti okoliš i kvalitetu radnih mjesta. U tom kontekstu važni su održiv razvoj ruralnih područja i ruralni turizam te izrada i proizvodnja lokalnih tradicionalnih proizvoda u manjim količinama.

Zelena radna mjesta mogu nastajati tek kad se u sva zanimanja i radna mjesta uključe i načela održivog razvoja. Stoga je potrebno pomno analizirati svaku profesi-

ju i razmisliti kako se profesijom baviti na način koji bi bio ekološki prihvatljiviji. Za zelenu ekonomiju osobito je važno izraditi katalog ključnih kompetencija pa ih zatim detaljno analizirati, opisati, kvalificirati i kreirati i onda zaposlenike školovati za njih.

Svatko od nas može također pridonijeti tako što će svoje radno mjesto podvrgnuti „green checku“ i tako barem u maloj mjeri dati svoj doprinos podizanju ekološke svijesti o važnosti održivog razvoja u svijetu rada.

Marta Jędrych, koordinatorica projekta ■

Novi u mreži EZE: Ukrajinski savez sindikata All-Ukrainian Union of Workers Solidarity Vost “Volja”

Vost “Volja” je slobodan demokratski savez sindikata u Ukrajini čiji su članovi zaposleni u granačno obrazovanje, financije, industrija i informatička ekonomija. Sindikati organizirani u taj savez aktivni su na nacionalnoj razini još od 1989. godine. Sindikat „Volja“ bila je prva sindikalna organizacija aktivna u više branši. Centrala Vost „Volja“ je u Lavovu.

Vost „Volja“ provodi aktivnosti utemeljene na univerzalnim načelima kršćanskog socijalnog nauka, a ima i odjel posvećen mladima i ženama. Taj je savez sindikata član Svjetske organizacije radnika (WOW, član EZE) i član je i u Internacionalnom

savezu sindikata (IGB), kao i u Paneurropskom regionalnom odboru (PERR). Vost „Volja“ usko surađuje s Međunarodnom organizacijom rada (ILO) i partner je u projektu „The effectiveness of the labour inspection system and of social dialogue mechanisms is strengthened“, koji ILO provodi u Ukrajini.

Pod motom „21. stoljeće – novi sindikati“ Vost „Volja“ zalaže se za reformu sindikata u Ukrajini, zatim za rad koji poštuje ljudsko dostojanstvo svih ukrajinskih zaposlenika te za jačanje civilnog društva u Ukrajini.

Vost „Volja“ je na posljednjoj sjednici upravnog odbora EZE u novembru 2016.

primljen u status promatrača u mrežu EZA.

Victoria Znined ■

IMPRESSUM

Izdavač

EZA

Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2
53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22
E-mail adresa: eza@eza.org
www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml (odg.),
Matthias Homey, Norbert Klein,
Victoria Znined

Dizajn i tisk

HellaDesign, Emmendingen
E-mail adresa: helladesign@web.de

Fotografije

EZA, Vost „Volja“

Izlazi

4 puta godišnje

Publikaciju finansiraju
podupire Europska unija

Oleksandr Dzhulyk, predsjednik

Godina osnivanja: 1989.

Predsjednik: Oleksandr Dzhulyk

Broj članova: 150.000

E-Mail: vostvolya@gmail.com

Adresa:

All-Ukrainian Union of Workers Solidarity VOST “VOLYA”,
p.o.b. 10696,
Slovatskoho str., 1,
Lviv
79000,
Ukraine

Osoba za kontakt: Yuriy Kurylo,
potpredsjednik